

ВЪСТНИКЪ

ДОБРУДЖА

ЕДИНЪ БРОЙ
10 ст.ЕДИНЪ БРОЙ
10 ст.

ИЗЛИЗА ПОНЕДЪЛНИКЪ, СРЪДА И ПЕТЪКЪ

Абонаментъ на България: 7 лв. шестъ мѣсечно; за отстранство: 14 лв. — Обявление: 15 ст. за в. см. — Всичко що се отнася до в-на се адресува до дирекцията на в-къ „Добруджа“ — Бабадагъ. Разкопски назадъ не се връщатъ.

Добруджанци за своите освободители. — Българско гражданско управление въ цѣла Добруджа. — Венделъ и Бартелъ — Историческите права на България върху Добруджа. — Коронниятъ съветъ въ Берлинъ

Добруджанци

на своите освободители

(Привѣтствената рѣчь на нашия директоръ Др. Пачовъ държана при срѣщата на министрите)

Господа Министри, щастливъ се считамъ, че мога да бъда изразителъ на мислитъ и чувствата, които възбуждатъ днесъ Добруджанци, поздравявайки въ своята срѣда отъзвизъ, що ръководятъ съединителъ на милото ни Отечество-България.

Завѣтъ отъ нашите бащи, дѣди и прадѣди бѣше: съ търпѣние и вѣра да чакаме свободата, която най-сетнѣ бѣ извоювана съ изобилие пролѣтата българска кръвъ по добруджанските полета.

Завѣтъ обаче, ни бѣ също останенъ: да пазимъ дарената свобода, а Вамъ, освободителитѣ, — наши родни братя, — да пьемъ химни.

За тѣзи, що и днесъ още съ стонцимъ блятъ край брѣга на Дунава и не позволяватъ вражескиятъ кракъ да газнѣ сѣжната ни родина, ний що сложимъ до единъ кости, ако нѣкой, подъ лъжето и да билъ прѣдлогъ и на каквото и да било основание би помислялъ, че е възможно да ни разедини, и да сломи волята на оня социаленъ законъ, който събрѣлъ всичко, наложи нашето единение, като свещена воля на самото провидѣние.

Идете, скъпи гости, въ хубавата майка България и прѣдвайте утѣхата на бащитѣ, майкитѣ, братята, сестритѣ и чадата на отъзвизъ безсмъртенъ героизъмъ, а на други чийто желязни гърди образуватъ неослабнаема стѣна прѣдъ врага.

Идете и кажете на неутѣшимитѣ, че надъ падналитѣ за свободата, ний въздигаме величествени паметници, които ще красятъ за вѣки историста на Велика България, а на останалитѣ живи, ний внемъ вѣнците ги обвиваме съ братски признателни мядувки, вибветъ тѣхъ.

Цете и завете тамъ, гдѣто трѣбва, че ако

алчнитъ неприятелъ би се опиталъ да стѣпнѣ повторно нѣгдѣ по нашата родна земя, то ний, отъ пеленаче до старецъ, ще засвидѣтелствуваме вѣрността къмъ Отечеството, като се подложимъ по скоро да бждемъ прѣгазени до единъ, нежели да се раздѣлимъ съ българския войнъ и да оставимъ врага, отново да тъче свещената тая земя.

Азъ не допущамъ, че ще се намѣри дѣкой отъ третата българска армия, който прѣди да види Тулча съ нейния собственъ български полетъ — именно 53-ий — би пожелалъ да се върне обратно въ дома си.

Тогава Васъ, скъпи гости, които днесъ тукъ привѣтствуваме съ добри дошли, ще чакаме тамъ, дѣто Аспарухъ стѣпнѣ, за да положимъ основитѣ на българското Царство, край долнитѣ води на Дунава, въ самитѣ негови устия, пакъ да поздравимъ ведно съ вашитѣ колеги, начело съ върховния вождъ на всички българъ.

ПОСЛЕДНИ НОВИНИ.

Българско гражданско управление въ етатната зона на Добруджа.

Съобщаватъ отъ Кюстенджа:

Съгласно една телеграма на министъръ-прѣдседателя Д-ръ Радославевъ отъ днесъ въ етатната зона на Добруджа, българските граждански, административни, полицейски и общински власти изпълняватъ въ изпълнението на своитѣ функции.

ВОЕННИ НОВИНИ.

Германски успѣхи по море. Науенъ, 11. VII. 917. (Официално съобщение). Постигнахме нови успѣхи въ Сѣверно море. Потопени сѣ 24 хиляди тона; между потопенитѣ параходи се намиратъ такива съ храни въ глинца и мунции.

Параходътъ „Кунберландъ“, на пътъ за Англия на 6. VII, чрезъ двѣ експлозии въ вътрѣшността на парахода се сериозно поврѣдилъ. Параходътъ е трѣбвало да спрѣ на брѣга на островъ Дабо.

В. „МАЗВОДЕ“ съобщава, че параходътъ „Флорида“ отъ Черпабуко потъна. Английскитѣ параходи Венсифъ

1724 бруто тона, Моргате 3813 бруто тона също потънаха. Барката „Тероа“ отъ Рейо-Де-Канейро 1243 тона потопена. Японскитѣ параходи „Дайто-Наро“ 2056 тона потънаха отъ обстрѣлване.

Парижъ, 12. VII. Параходътъ „Месажиръ—Мартинесъ“ — Каледониятъ — 4130 тона потъна на 30 VI вследствие на експлодирана мина или на торпедирание, въ източната частъ на Сръдиземното море. На Борда му имало 431 човѣка, отъ които 370 спасени.

Англичанитѣ пакъ бити. 11. VII. Въ сектора на Дюнитѣ флотскитѣ корпуси отъ каленитѣ сменѣни морпихи, слѣдъ ефикасна артилерийска подготовка, штурмуваха вчера частта между брѣга и Лонбалицъ, която частъ бѣ укрѣпавана отъ французитѣ и на скоро прѣта и зашипанана отъ англичанитѣ. Неприятелитѣ бидѣ отхвърлени задъ Изеръ. Повече отъ 1250 войника, при това 27 офицери сѣ взети въ пленъ. Английскитѣ загуби въ силно обстрѣлваната мѣстность, между морето и рѣката, сѣ тѣжкѣ голѣми. Плячката не е приведена още въ извѣстность. При другитѣ армии на западни фронтъ, вследствие дъждовно врѣме, военнитѣ, дѣйстви бѣха незначителни. Нѣколко разузнавателни прѣдприятия отъ саксонскитѣ, рѣйскитѣ и портскитѣ части при Реймъ, източно отъ Аргона и между Люза и Мозель дадоха добри резултати.

Македонски фронтъ. Българскитѣ отбраняващи части разпрѣстата една английска постъ източно отъ Дойралското езеро. Въ равнината на Струма английската артилерия загази съ фугасни гранати нѣколко села.

Рускитѣ войници искатъ наложително миръ. Науенъ, 11. VII. 917. Вѣсти „Рѣчь“ съобщава, че нѣрвниятъ руски картесенъ полетъ, както и пѣкой другъ войсковъ части, сѣ направили прѣдложение прѣдъ врѣмѣното правителство да се сключи по скоро мира. За постигане на тази цѣль тѣ сѣ заплънили съ атака въ тѣла на сражающитѣ се на фронта войски.

Аероплани надъ Цариградъ. Цариградъ, 12. VII. Прѣзъ почта на 9 сръпцу 10 того минали надъ Цариградъ два аероплана, нѣтънаха на много мѣста бомби надъ града, които причиниха незначителни загуби.

Отбити руски атаки. Науенъ, 12. VII. На източния фронтъ, рускитѣ нападнаха между рѣката Днестръ и Карпатитѣ сръпцу нашитѣ, спорѣдъ плана на ново построени позиции. Тѣ почнаха да атакуютъ по части на 11. VII при Грабошка и бабинъ Шеновицъ. Наши

Фениксъ.

ДОБРУДЖА

(В НЕЙНОТО ИСТОРИЧЕСКО МИНАЛО).

VII.

(продължение).

Епохата на Добротича и Иванку. — Падането на Добруджа въ турцитѣ. — Сирѣтъта на Иванку.

15-о Какъ била точно кончината на Иванку, не се знае. Търговскитѣ договори отъ 1387 г. сключенъ между него и Гезкий Подеста въ Цариградъ за свободно плаване въ добруджанскитѣ води и свободна търговия въ неговитѣ земи, показва, че страната му въ това врѣме е била лещъ отъ всѣхъ външна опасность.

Въ Сирку ерѣме обаче: „Великий Везиръ Али паша, завзе въ мѣстность и взиратилъ Яшима-бей, да нападне Провата, да завладѣе Шуменъ, наедно съ всичкитѣ укрѣпени зацѣи. Иванку въ това врѣме се опиталъ да заеме Варна, но не му се удало, отъ гдѣто слѣдѣе въ това врѣме Варна е била вече въ турски ръцѣ.

Това стана въ пѣмъ периодъ на рѣшителнитѣ войни съ Шимшана, кою нахъ Търново и Шимшанъ сключва съ Мурадъ мѣръ Николо. Шимъ Мурадъ съ отечалъ, Шимшанъ озова да прѣдаде Силистра, както бѣе било условено въ договора, отъ гдѣто трѣбало да се захватѣ, че Шимша о прѣговарилъ и за смѣта на Иванку. Тогава Али паша настѣпва отъ къмъ Шуменъ, зема съ прѣстѣлѣ Шимстра и вторично обсажда Николо, надѣто лѣтъ Шимшана, кетете отъ

карпа въ Тузла. Слѣдъ боеветѣ и падането на Силистра, Иванку изчезна, отъ гдѣто слѣдѣе, че той е загиналъ въ тия именни боеве. Всичко това става къмъ 1390 г. (Zinke sen, Навте), Пречель, Златарски).

16-о. Добруджа пада подъ турцитѣ, като българска земя и при владѣнието на нейни послѣднѣ господари Иванку, който зацѣпааа земята си до край, при стѣлачуванъ бойни дѣйстви съ търновския царъ Шимшана.

Не това само поведение обаче, сѣ държали всички български отдѣлни ичѣе, бѣнове и поведо, между които България е била разпокъсана, по това врѣме; и това обстоятелство е станало причина, по цѣлка вѣростностъ, за падането на България подъ турско робство.

Въ войнитѣ съ турцитѣ на Шимшана и Иванку ние не виждаме участието на Страшимира, а прѣди Иоана Александра, България прѣдставлява слѣдния образъ; чича му Михаилъ въ Търново 1329 — 1330; Елатиъръ, а слѣдъ него Сѣбтославъ по рѣката Тунджа; Военилъ господаръ на 4 града по Дунава; Симичо въ Ихтиманъ и Т. Пазарджикъ; Момчилъ-виевода въ Родопитѣ; Брали Марко въ Македония, Иванко и Александаръ Басарабски въ Влахи.

Турцитѣ въ това врѣме сѣ христосвали не само Тракия, но и самата южна България. Населението нагубило надежда въ държавната сигурность, напушало градове и села, бѣгало въ манастиритѣ и основавало нови тагина, които земали характеръ на малки самостоятелни, самоуправителни организации.

Духътъ на сепаратизмъ и претенциитѣ за самостоятелностъ и за отдѣлно господство между българскитѣ водители, сѣ породили всеобщо разслабване, което е окуражавало и заснавало врага, който въ южнитѣ крайнини на общото отечество е намѣралъ неурѣж-

ка и приеъмъ въ своето постепено пропикване на сѣверъ отъ страна на самитѣ тия български водители.

Въ това именно врѣме, възникъ на единение съ влашкитѣ воеводства се разслабватъ и отъ 1325 година Александъръ Батъ Басарабски, поема историста на Влахи като на отдѣлно автономно воеводство. Той е билъ шурей на Иоанъ Александаръ, по пѣрвата му жена и синъ на Иванко Басарабски-бѣнъ, който е ималъ управлението на малка Влахи, тогавашна българска провинция и сегашна Олтениа съ главенъ градъ Краево сегоашно Крайова (1310 — 1325 г.).

Иванко Басарабски ожена дѣщерия си за Иоана Александаръ въ битността му още на прѣстолонаследникъ. При втората женидба на Иоана Александра обаче, сѣ раздѣлата на отсамдунавска България и отцѣпването на Страшимира, сестриятъ синъ на Александаръ Басарабски, възникъ между Влахи и Търновското царство изчезватъ и се запазватъ само роднинскитѣ такива съ Страшимира, заключени още по вече, поради женидбата на този послѣдния съ дѣщерята на Александаръ Басарабски, Апка и поради обикнитѣ войни на Страшимира и Александровитѣ синъ Владиславъ съ унгарския царъ Карлъ Робертъ прѣзъ 1365 г.

Така, все повече изолирано Търновското царство, вървѣло къмъ своя край, а наедно съ него и всички други отдѣлни български господарства. Извѣстно еднотѣ се забѣлява само съ Добруджа, която за тая епоха се явява почти еднотѣвената на силна българска държава, поради което и въ прѣзъ не турското робство, тя сѣ явява най-силниятъ български центъръ, нѣмче което ще виднатъ по послѣ.

Прѣзъ 1351 г. Търновското царство туря край на борбитѣ си съ Византия и Николо Александаръ, прѣдъ

артилерийски огън ги застави да се върнат. Въ областта на Бжегеча от двесте страни на Ходовъ и източно от Лудъ от време на време артилерийската дейтелност се оживяваше. Около 10 часа вечерта руситъ съ голъми маси атакуваха въ завои на рѣката. Стахоу на единъ километръ широчина, обаче атакитъ нмъ бѣха осушени отъ нашия артилерийски огънъ при което руситъ имаха голѣми загуби. Отъ 5 до 10 юлий въ секторитъ Бжегеча и Зборовъ взехме 3900 плѣнници, между които 220 офицери. Особени голѣми загуби имаше 3-тата дивизия. На рускитъ войници е било обещано, че тѣ ще заематъ само нѣкои нови позиции безъ да атакуватъ. Наfrontъския фронтъ неприятелската артилерия дѣйствуваше доста силно въ областта на Браила — Лантулу. Неприятелскитъ окопни работи съвършено отъ устнето на р. Рикнуку бѣха обезпечени отъ нашия огънъ.

Бетманъ Холвегъ въ оставка. Берлинъ. 12 юлий. Споредъ „Росише Цайтунгъ“ вчера имперскитъ канцлеръ, Бетманъ Холвегъ, подаде оставка. Императорътъ се резервираше да вземе рѣшение.

Берлинъ. 12 юлий. Парламентарнитъ кръгове утвърдватъ съ сигурностъ, че имперскитъ канцлеръ подаде оставката си, обаче съвсѣмъ не било сигурно дали тя ще бѣде приета. При това и днесъ положението се смѣня за съвсѣмъ неясно.

Нови успѣхи по море и въздуха. Берлинъ, 12.VII. На сѣверния воененъ театръ нашитъ подводници съ постигнаха нови успѣхи: потопени сѫ още 24,500 тона. Наши аероплани ескадри и батареитъ отъ сѣв. Курландския брѣгъ бомбардираха многократно и успѣшно прѣзъ послѣднитъ дни казармитъ и пристанищнитъ постройки при Зиролъ и Арнебургъ. На о-въ Озелъ бидоха констатирани пожари. Въпрѣки силната бомбардировка на неприятелскитъ батареи, нашитъ аероплани се завърнаха отъ всичкитъ си лѣтѣния незабѣгнати.

Науенъ, 12 юлий. Въ миньраната област на Англия бѣха каново потопени голѣмо число параходи. Между тѣхъ се намиратъ въоръженитъ английски транспортни параходи „Армадала“ 6153 тона, натоваренъ съ войници, мунции, продоволствени стрѣлства отъ Ливерпулъ за Солунъ, италианската гемия „Ностра-Мадра“ 940 тона, натоварена съ царевича, отъ Америка за Англия.

Градътъ Остдунхеръ биде обстрѣлянъ отъ нашитъ авиатори съ бомби. Три неприятелски прѣвързани балони и три аероплана бидоха свалени отъ нашитъ авиатори. Единъ неприятелски балонъ биде принуденъ да слѣзъ отъ нашия шрапнеленъ огънъ.

Нови успѣхи на западъ. 12. VII. Вчера артилерийската боева дѣйностъ въ Фландрия, се засили; нѣколко разузнавателни прѣдприятия излѣзоха сполучливи. При Монни нападающа части штурмуваха единъ редъ английски окопи, при което единъ голѣмъ брой плѣнници бидоха доведени.

Отбити руски атаки. 12. VII. При Шиханъ рускитъ нападающа части бидоха отбити, също така, завършиха неприятелскитъ частични атаки при Стахоу и югоизточно отъ Ковель. Между Днестръ и Барпатитъ руситъ започнаха да нападатъ съ смѣсени отдѣления ерѣцу позицията Ломница; при Колунъ прѣднитъ части достигнаха западни брѣгъ на рѣката.

Италианцитъ пакъ бити. 12. VII. На малкия Колбрикко вчера сутринта нашитъ штурмови части пакъ бидоха въ неприятелскитъ позиции, оцѣножаха защитницитъ нмъ, хвърлиха въ въздуха голѣмо количество италиански мунции и се завърнаха назадъ съ плѣнници.

Добруджанци, разпространявайте В. „ДОБРУДЖА“

видъ на турската опасностъ, бърза да приеме прѣдложението за миръ, което Кантакузънъ му прѣдлага. Добротичъ обаче, продължава своето вѣнчательство въ вѣтрѣнитъ борби на Византия и почва да играе рѣшителна роля въ нейнитъ схѣбини. Той разширява владѣнията си на югъ до Мессемрия, а на сѣверъ владѣе Килия и Лисостомонъ (Бѣжово) отъ лѣвия брѣгъ на Килийското устие*), стали господарь на Черно-море и застрашава съ флотата си Трансезундъ; измѣнява прѣстополагѣнието на Андрионика Комнена въ полза на Мяхаила Палеолога, неговъ зетъ и диктува мирнитъ търговски договори съ Генуезката република въ Кримъ.

Видно е, казва Сирау, че Добротичъ е билъ отъ твърди силнитъ владѣтели на България и единъ отъ най извѣстнитъ. По негово име се нарича и неговата областъ Добруджа“.

Всичко това обаче, не измѣнява историческия ходъ на пѣната и на оная слабостъ, която распорѣзаността и сепаратизма на отдѣлнитъ български владѣтели сѫ породили.

По отдѣлно, българскитъ господарства сѫ подпадали подъ силата на турцитъ.

Общитъ усилки на Шимана и Добротичевитъ синъ Иванку въ края на турскитъ войни съ българитъ въ 1389—1390 оставатъ напусто; не толкова може би

*) Градътъ Бѣжово по руски Вязовъ,—по ръкописа на Къдо Балчо, който издиря родословие на Стефанъ Царъ и който ръкописъ остава неиздаденъ и до сега,—е основанъ отъ единъ сѣстринъ синъ на Момчаль-воевода на мѣ Вѣзко, забѣгналъ въ Добруджа. Дѣдо Балчо дохожда до това разкритие, поради роднинскитъ връзки по женска линия, между сѣмейството на Караджата съ това на Момчаль-воевода.

Изъ чужбина

(Съобщения на В. Т. А.)

Украинската република прокламирана. Виена 11. VII. Украинскитъ централенъ съвѣтъ въ Киенъ е прокламиралъ Украйна за самостоятелна република и се обявилъ за управителъ на сѣщата. За сега бидѣ назначенъ по единъ украинецъ министръ на войната, на флотата, на правосѣдието, на финанситъ, външнитъ и на вътрѣшнитъ работи. Чрѣзъ прокламацията се съобща на населението, че данѣцитъ отъ сега натакъ ще се събиратъ за новото украинско правителство.

Отказани храни отъ Америка за съглашенито. Вашингтонъ 11. VII. 917. Контролната комисия при американското правителство е дошла до заключение, щото спорѣдъ исканията на президента Уилсонъ да не се позволява безъ разрѣшение износа на каквито и да било прѣдмети начинае отъ 15 юлий. Прѣдставителитъ на неутралнитъ държави сѫ много загрижени отъ това рѣшение на контролната комисия.

Тайната на съглашенитъ договори. Науенъ 11. VII. 917 г. Рускитъ министръ вънъ Ловъ заяви отъносително публикуването на тайнитъ договори между русия и антантата за които е говорилъ въ френската камара Рибо, че тѣ ще се пазятъ въ тайна и за прѣдъ. Руското правителството тутакси е съобщило това рѣшение въ Лондонъ.

Американски контролъ въ Петроградъ. Науенъ 11. VII. 917 г. Английскитъ корабенъ съюзъ разрѣши на Петербургскитъ съвѣтъ заемъ при слѣднитъ условия: единъ контролъоръ ще контролира всички градски приходи и приходи отъ градскитъ желѣзници, отъ газовото освѣтление и електрическата и водна инсталация както и залханитъ.

Корониятъ съвѣтъ въ Берлинъ. Берлинъ 11. VII. 917. Въ Сърбска съ вчерашния короненъ съвѣтъ, Императорътъ прие на нѣколко часова аудиенция Имперския Канцлеръ по текущи въпроси и тѣхното разрѣшение. По заповѣдъ на Императора утрѣ ще пристигне дукъ прѣстополагѣнитъ, комуто ще се съобщатъ взетитъ рѣшения. Баварскитъ кѣномоуцки въ Берлинъ Графъ Лертенфелдъ биде приетъ отъ Императора, съ когото разговаря по общото политическо и военно положение. Имперскитъ Канцлеръ прие на аудиенция послѣ обѣдъ шефоветъ на различнитъ партии.

Българската преса прѣвземава значението на Венделъ. — Юлий. 10 юлий. На Кьолншечайтунгъ телеграфираше отъ Берлинъ: „сѣдѣ като се видѣ, че българското обществено мнѣние прѣвземава значението на статията на депутатъ Венделъ, ние считаме отново за нуждно да изтъкнемъ ясно и недвусмислено, че не само германското правителство, но и общественото мнѣние въ Германия, както прѣди, тъй и сега разбира изпълно великата политическа цѣль на България, условията за постигането на която цѣль, бѣха създадени отъ героичната българска армия“.

Финландия задава страхъ на Русия. Петроградъ. 10 юлий. Държавнитъ вѣстникъ обнародва единъ декретъ на правителството, съ който начинае отъ днесъ се забранява износа отъ Русия, въ Финландия на слѣднитъ метали: мѣдъ, олово, никелъ, цинкъ, алуминий, калий, магнезий и антимонъ.

Бурно заседание въ френския парламентъ. Парижъ. 10 юлий. Въ камарата депутатитъ Бризонъ, Бланъ и Мистралъ поискаха да се прочете тѣхния дневенъ редъ, нѣщо което прѣдседателятъ на камарата Поль Депанелъ отказа, тъй като този дневенъ редъ съдържа оскърбление спрѣмо правителството и намѣса въ ра-

ботитъ на висшето командуване. Депутатътъ Огавиоръ поиска да се навакати и най пипитъ военни чиновници, а въ случай на пужда би трѣбвало да бѣдѣтъ подведени подъ отговорностъ и министри. Депутатътъ Далбевъ заяви, че отговорността за априлското настѣпление пада върху военния съвѣтъ, който отстъпиха прѣдъ натиска на прѣдставителитъ въ него генерали. Викове „сжидия Поанкаре“ Далбевъ прочете едно писмо отъ фронта, въ което се казва, че само 40 души били останали отъ двѣ роты, а че останалитъ живи отъ едната рота били изправени прѣдъ военния съдъ обвинена, че не се защитавали достатъчно. Военнитъ министръ Пеллеве и голѣма частъ отъ камарата протестираха противъ прочитаното на това писмо, тъй като съ това се облагодѣствуваша германската пропаганда. Депутатътъ Жюберъ заяви, че са пѣдна, какво наскоро ще се узпѣе мисернозпата и злѣ възстановена сила, която е господствала въ военния съвѣтъ. Военния министръ Пеллеве констатира извършенитъ голѣми грѣшки прѣзъ послѣдното настѣпление и заяви, че отговорнитъ началници били освободени отъ длѣжности и че апостата прѣставъ тѣхъ ще започне наскоро. Французката армия, продължа той, ще упражнява съ всички сили напоръ ерѣцу неприятелъ до пѣната нѣбѣа която ще бѣде сигурна, само ако моралната сила въ вѣтрѣшността на сѣщата си остане неизмѣна.

М-ръ прѣдседателятъ Рибо заяви: „Франция отъ три години на самъ пѣси тошара на войната; доще моментътъ, да се разгледа заедно съ съюзницитъ ни, дали има срѣдство, да се разпрѣделатъ по справедливо тежестта на войната. Рибо отправи позивъ къмъ всички да бѣдѣтъ обединени и заяви, че мирътъ, тава въ какъвто германцитъ желатъ би билъ срѣмъ за насъ.“

SILEX.

Хорманъ Венделъ — Ashmead Bartlett

Едно име, което трѣбва да се запомни. Венделъ билъ казалъ: „че македонцитъ пѣмалъ история, че тѣзъ хора, понеже били неграмотни, се намирали въ състояние на носѣсь, както всички народи безъ история и че днесъ се казвали сѣрби, утрѣ българи, безъ да сѫ нито едното, нито другото“.

Ето едно твърдение, което показва само едно, че Венделъ не познава не само историята на македонцитъ, но и тѣя на Балканския въпросъ, които отъ половина нѣкъ насамъ се пѣлни изключително съ борбитъ на македонцитъ за своята свобода. „Македонцитъ били неграмотни, лишени отъ национална свѣсь и се казвали ту сѣрби, ту българи“. Между това отъ 40 години насамъ македонци пѣлятъ редоветъ на нашата интелегенция, тѣя на офицерското ни тѣло, ония на управлющата у насъ класа и дѣлатъ тона на нашия политико-общественъ животъ. Пѣпомонитъ ни министри въ Берлинъ и Стокхолмъ сѫ македонци, а прѣзъ 1895 г. Ромѣния прѣсѣдѣваше насъ, добруджанци, между другото за това, че сме давали убѣжище на македонски авиатори и сме съставлявали тайни македонски комитети въ Добруджа, Ромѣния и Русия.

Единъ духъ на национално единение, демонстративно отъ нѣкое пѣлни атмосферата отъ Охридъ до Тула, 2/10 отъ състава на нашитъ дивизии сѫ македонци и добруджанци, а Венделъ ни казва, че ний се намираме въ състояние на носѣсь. Инакъ е наистина македонци и добруджанци, които подъ гвота на югопосимъ тероръ, сѫ се казвали и гърци, и сѣрби, и ромѣни. По какво значение има това, когато „грамотнитъ“ Венделъ, безъ всѣко дажение и потѣсничество мажъ неговитъ лични права, само за блага отъ неизвѣстенъ характеръ, или просто отъ журналистически импривъ,

Въ грамотата дадена на Стругалскитъ епископъ въ 1399 г., Мирча нарича себе си: . . . ; обанопла по въсему Подоунашу даже до великаго мое и Дрѣстру граду Самодрѣзецъ“.

Въ грамотата допона Никодимъ Тимански въ 1406 г. . . . и Дрѣстру граду Самодрѣзецъ“.

Въ сключения договоръ съ полскитъ кралъ Владислава 2-й отъ 1390 год. „Cognatus cognatus et cristus dominus“.

Всички тѣя тѣгли служатъ днесъ за основание на ромѣнскитъ претенции за исторически права надъ Добруджа. Между това ромѣнскитъ историци, които описватъ съ най голѣми подробности жинъ и дѣйността му, нигдѣ не ни посочватъ сторически даппи и събития, които да оправдаватъ тѣя тѣгли. Прѣми впечатлѣние, че нѣки тѣя тѣгли се различаватъ помежду си слѣдователъ не съставляватъ една установена владѣческа тѣглъ И ако не бѣ събититето, което излагаме по долу нѣшто намираме въ единъ турски источникъ, ние не имаме се поколебали да ги считаме фалшиви, тъй като не водпакъ Румѣнитъ си служатъ съ такива, както еднѣнитъ съ Кемпупрескитъ хрисовули, пагодепъза да доказатъ едно спорно давностно владѣние.

Въ историята на Ахмед Джаведъ напѣа томъ 3-й стр. 282—283 се казва: въ момента, когато сѫ се разигравали кървави битки между турскитъ и български войски, прѣводетелстванитъ лѣрвѣитъ отъ сѣдара Гази Ахмед-наша, а вторѣ отъ българскитъ кралъ (българъ тѣсюрѣ) Шиманъ, като съюзникъ на турцитъ, дошолъ нмъ на помощъ отъ Влашко съ 3 хиляди влашки войници-мандури влашкия воевода Трчо.

„Тѣя нападѣлъ бѣрѣнтъ откъмъ влашкия страна

всѣхъ турската сила, колкото всѣхъствие на измѣната на влашкия воевода—българинъ Мирчо, който почва не съ борба противъ турцитъ, както ромѣнскитъ историци разпиратъ, а съ общи дѣйствиа съ тѣхъ противъ Шимана и който се лѣва въ тѣла на българскитъ войски при Силмистра.

VIII.

Дѣлото на влашкия воевода Мирчо. — Мирчо братоубиецъ и съюзникъ на турцитъ. — Въпрѣки тѣлитъ му на Добруджански владѣтель той не е владѣль Добруджа. — Участието му въ Силистренския бой противъ българитъ прѣзъ 1389—1390 г. нѣто единствено основание на тѣя тѣгли. — Малката историческа роля на Мирчо въ схѣбинитъ на България и тѣя на Влахия. — Едно братоубийство и 4 измѣни, които свършватъ съ поробване на Влахия и васалството на Мирчо. — Мирчо заточенъ въ Брусъ и бѣглецъ въ Маджарско. — Фалшата въ ромѣнската история.

17-а. Мирча е синъ на Ради, вторий синъ на Александра Васарабейски. Слѣдъ смъртта на Александра, наследилъ го прѣрилъ му синъ Владиславъ (1365—1372), който става воевода на дѣлтѣ Влахия съ столица Търговище. Слѣдъ Владислава иде братъ му Ради (1372—1385), а подиръ смъртта на Ради иде синътъ на Ради — Дано (1385—1386); Мирчо обаче убива брата си Дано и заема мѣстото му (Знаеиотъ т. I. стр. 211).

Така Мирчо става влашки воевода, когото въ сегашно прѣже ромѣнитъ нарѣкоха Мирча-великий, въ дѣлото на когото пацѣо велико пѣна, освѣтъ празнословнитъ му тѣгли, значението на които въ съюставка на дѣлата му, се разглеждатъ и обясняватъ по долу.

Въ пѣкои отъ влашкиятъ хрисовули издадени отъ Мирча е писанъ всѣхъло на български, той е тѣтукува както слѣдва:

заплатата на сръбски и ромънски и се застъпва за потисническия и терористичен сръбски и ромънски национализъм.

Ръководител на неграмотните българи от Македония и Добруджа има повече национална свъсь, колкото в съзнанието на Вендела, като интернационален общественик.

До като един германски публицист, в съзвучие с един бивш австрийски дипломат и няколко пензирани фигури на австрийски социалисти, говорят на ново разбитите робски вериги на потиснатите български области, известният английски военен писател Barlett в една своя статия, публикувана в Sunday Pictorial от 17.VI казва:

„Цялостта на всички повдигани демокрации се поддържа под един общ знаменател, а именно: без анексии, но предоставяне правото на всички нации, да си изберат, под кое знаме те искат да живеят“.

Кто едно допълнение на формулата „мир без анексии“, което впрочем Англия внесе в суровата формула на австрийските социалисти в полза на Балканската проблема, разрешението на които се нуждае от правда и свобода за народите.

„Мирът на Балканите, казва врагът англичанин, би трябвало да дойде още в октомври, па да не е по-рано, защото въздухът сега там е чист, а след като Русия се откаже от всички претенции над Цариград. В действителност Балканските държави водят една локална, особена група войни, които биха неизбъжни вследствие незадоволителната подялба на турските области в 1913 год.“

Горният мисли се пропарват с тенденция, да се подготви почвата за един сепаративен мир с Балканските държави, за да се удари в силата и единствеността на съюза с Централните сили. И при всичко, че английският публицист не показва изрично на приемливите конкретни условия, при които един мир на Балканите би могъл да се сключи без ущърб на извоюваните вече от нас права и свободи, все таки той заема едно принципиално становище и една насока, които са много по-близо до действителността и изискванията на тоя мир.

Вендел, Дуба и С-е, обаче, са в разръз на тази насока, но затова тяхните антибългарски агитации дават да съдържават на задкулините цели на англичаните.

Каквито и да бъдат условията на мира, „правото на всички нации да си изберат сами, под кое знаме, те искат да живеят“, е едноко прокламирано, то е единствено, по което ще се разреши Балканската проблема и пръв него ще се провалят и хитростите на Barlett и брътвежите на Вендела.

Хроника

Щедър дарител. Константин Титев, от с. Змиглов (Кюстенджеско), е броял 1000 лева за фонда „Добруджа“. Сумата влиза в общата такава от лев. 1675 — събрава в същото село и отбавяна в чистка на пожертвователите от бр. 2 на в. „Добруджа“.

„Кажете на тия хора от Европата, кажете им в всички вестници и на всички езици, че ний тук сме българи“, са били думите на Титова при влизане на сво внос на кюстенджеския свещеник отец Иконов.

На думата Вендел и С-е, когато казват да по-

при Св. Петра и ополучил да пръвеме българските градове: Ямбурга, Свищов и Добруджа (вероятно Добрич). Тия успях на Мирча се е дължал главно на това, че българският крал Шинман, бил съвършено робит от победоносните войски на Гази Ахмед-паша.

Събитие е тъй безславно и тъй малко велико, щото лесно е обяснява, защо рунислите историци отбавят да хроникват и се задоволяват само с великите тли на Мирча.

От тога, в турските войски се въвежда като особен род азиатска войска „пандурите“, както това паша на турски преводач и събирач на исторически материали из турските архиви и литература, Ичнев.

„Организация на пандурите, казва той, води началото си според историческия летопис на Джевдет паша „Тер-и-Джаванет“, — както и според други, още от времето на царуването на Мурад 1-й и синът му Баязид Чалдърън (1361—1402), когато последният се поощта на влашкия воевода Мирчо, който имал 5000 души пандури — войници, събрали из Влашко и Кара-Влашко, съставлява окончателно българския цар Шинман (Симеон) при крпността на Иконов, който дналь в лхпъ с ебнейството си и се погуща. Така щото пандурите оттогава доближили с в Турската империя, които не желанието на Султан Баязид била организирана дружина от християнски народи с названието „Пандури“. (Из Ичнев „Вла и правления и пр.“ стр. 108 и 109)

18-а. Огъд торното битие, Мирча измива и на турците; вследствие на то Баязид минава Ду-

сът неграмотните добруджанци из нашите села и припират с тях, своята национална свъсь.

Добруджанците в изгнание за в. „Добруджа“ гр. Мехомия, 6 юни 1917 год. Господи като добруджанци корепаци, първият от нас от Балчик, а следният двама от Курт-бупар, изгнаници на подлин ромънски режим след окупацията на родните ни мѣста, посрѣщнахме с възторг първия брой на издадения от Вас вѣстник „Добруджа“. Нуждата от цего при настоящи момент, когато се рѣшава и цѣли обединението на цѣлия български народъ въ едно общо тѣло, е колкото палекаща, толкова наврѣ-менна.

Скромни труженици които милѣемъ и ладуваме да видимъ обединена с цѣлото ни царство мклата ни, хубава, красива, плодородна и златна Добруджа ний Ви изпращаме приложения тукъ списъкъ на длъжностните лица и граждани отъ гр. Мехомия, които желаятъ да бъдатъ абонати на вѣстника „Добруджа“, на които за въ бъдаще да се изпраща вѣстника като ний се изпратятъ всички излѣзли до сега броеве, влючително брой 1, като при това Ви молимъ, да ни явите кому и на чий адресъ да внесемъ абонамента на вѣстника, понеже отъ направения ни сондажъ въ тукашната т. п. станция, не се издаватъ пощенски записи за гр. Бабадагъ.

Прочие, като Ви поздравяваме най-сърдечно и като Ви пожелаваме успѣхъ въ начинанието, оставаме съ приличното къмъ Васъ почитание. — Абаджиевъ, Митевъ, Д. Ивановъ. (Слѣдва списъкътъ на 18 души абонати).

Борба противъ сѣлпотията. За да се борятъ противъ сѣлпотията и сѣклоатацията на търговецитъ, група граждани въ гр. В. Търново, отъ разни партии и съсловия, на 8 м. сѣ основали потребителна кооперация „Задруга“, устава на които е утвърденъ отъ сѣда. За управителенъ сѣбитъ на кооперацията са избрани: Ал. С. Пенчевъ, (търнов. народенъ прѣставителъ) М. Московъ и Н. Димитровъ, (директори на гимназия), М. Георгиевъ (чиповникъ), К. Атанасовъ, Из. Хайбаровъ (учители) и свещ. П. Туленковъ. За контроленъ сѣбитъ са избрани: П. Славковъ, П. Ганчевъ и Н. П. Ивановъ. Кооперацията е събрала пуждни капиталъ и започва да работи. Пожелаваме успѣхъ.

Добротичевата крпность. При селото Ени-Сала, на скалистия връхъ, като 114, владѣющъ водитъ на езерото Разият, се издигатъ развалинитъ на една срднелѣвовна крпность, която ромънскѣ бѣха кръстнали „Четате Ераклеа — Ераклейска крпность“.

Крпността е разрушена и голѣма частъ отъ каменния материалъ е билъ използванъ отъ населението за строежи и за варъ. При все това останките са запазили форми и размириятъ на крпността, която е имала 3 голѣми шестоугълни бастиона и 3 по-малки четираугълни. Отъ зидарията, отъ формиътъ на тия бастиони, както и отъ остатъцитъ на дървенитъ греди, вѣнзлѣ въ постройката, се вижда, че крпността е срднелѣвовна, а не антична. Слѣдователно това не е Ераклейска крпность, останките на която се намираха западно отъ селата и почти съвсѣмъ изчезнали подъ земното равнище.

Вѣроятната дата на пейната постройка трѣбва да се търси между годинитъ 1350—1400. Тази постройка не е турска и може да бъде само българска, или гетуезка. Но тъй като гетуезцитъ тукъ не са владѣли, а напротивъ тѣ са били въ враждебни съ-Добротича откопана, логическото заключение е, че тази крпность е Добротичева и е имала за цѣль защитата на брѣга и на неговата флота, която е стационарала въ водитъ на Разият и подпожнито на скалистата височина, върху която крпността се издига.

Разновидността на бастионитъ се обяснява и съ-

нава и показва Мирча, който бива битъ, лѣнелъ и изпратенъ за Брусъ. Наскорю обаче турцитъ го освобождаватъ, като го принуждаватъ да имъ плаща васаля данъ. Ето защо Влахия, казва самъ ромънски историци Хенри бива вписана като васална област въ регистрѣтъ на Портата, още въ началото на 1391 год. (Хенри т. II стр. 255 Саболин стр. 165).

Слѣдъ това (по Джевдетъ паша и Ичневъ) на 1393 год. 795 отъ Египта, прѣзъ м. марта, Мирча навлиза напосо съ войскитъ си въ турскитъ погранични владѣния и отъ гр. Свищовъ въ вѣтрѣшността на турската държава, обаче още по пѣтя той бива посрѣщнатъ отъ Гази Ахмедъ паша, бива съвършено разбитъ и съ бѣгство устига да се върне въ своето вѣдство.

Къмъ началото на това събитие, трѣбва да отнесемъ и едно писмо на Мирчо до полски кралъ отъ 1 августъ безъ година, въ което той прибади покрай другитъ си титли и тал на господарь, „и на много турски градове“. Отъ гдѣто слѣдва, че Мирча самъ васалъ и лѣнникъ е нналъ голѣма слабостъ къмъ прибрания тѣмъ на побѣдѣтел и владѣтел на земи които не прѣтежава.

Прѣзъ това врѣме, продължава сѣция историчъ, воеводата Мирчо, ако и да се считалъ, паравно съ православенъ воевода Свѣтославъ, за васалъ и на унгарския кралъ, по се ползувалъ тогава съ голѣмо доверие прѣзъ кралъ, поради което неговитъ ходатайства за задкулини дѣйсвия противъ турцитъ били прѣнебръжани и не удовлетворени. Докато отъ постѣпките на своя сюзеренъ, Мирча билъ принуденъ да се обърне за помощъ къмъ турския Султанъ Баязидъ-Падаръ, изпратилъ въ гр. Никополю при владѣната квартира (оруджхана) на султана, особена пратеници — бегери, да искатъ милостъ и проща. Султанъ Ба-

уцѣлото използване на самата скалиста частъ отъ платото на височината, която служи за основа на крпноститъ зидове, вследствие на което специални основи не са били градени, а зидовѣтъ, които достигатъ и до 2 метра дебелина, се издигатъ направо отъ скалата.

Училищни изпити. Поради настѣпната усиlena полска работа, учебнитъ занятия въ селскитъ първоначални училища, открити въ стара Добруджа прѣдъ 1 юли т. г., ще се прѣвратятъ на 28 т. м. Учебната година ще се завърши съ публиченъ изпитъ и съ дѣтски изпити. Ученицитъ отъ подготвителнитъ курсове на II и III отд. ще държатъ изпитъ по български езикъ и сѣтане, а ония отъ подготвителния курсъ на IV отд. по български езикъ, сѣтане и отечествознание.

Занятията въ градскитъ училища и въ ония селски, които са открити прѣзъ тоя мѣсецъ, ще се прѣкратятъ прѣзъ мѣсецъ августъ.

Всѣхъ училища ще бъдатъ напосо открити на 1 септември.

Починалъ добруджанецъ. На 10 тога въ гр. София е починалъ скоропостижно Дим. Вончевъ, родомъ отъ Балчикъ. Покойникътъ бѣ прѣзъ врѣме на провъзгласяване независимостта народенъ прѣставителъ. Слѣдъ поробването на Балчикъ отъ власитъ, той се изселъ въ България гдѣто се отдаде на търговия. Въ неговото лице Добруджа губи единъ отъ добритъ си синове. Нашитъ съболезнования къмъ опечаленитъ.

КНИЖНИНА

Добруджа. — Критически етюдъ отъ М. А. Мавродиевъ, Кюстенджески окръженъ управителъ. Варна 1917 година.

Брошурата на г. Мавродиева е една аргументирана и вѣщо написана защита на историко-националнитъ права на България върху Добруджа. Слѣдъ кратки, но цѣлни свѣдѣния върху физическата, економическата и политическата география на тая областъ, авторътъ излага историча и отъ основаването на българската държава до падането й подъ турцитъ. Разглежда слѣдъ това ромънскитъ претенции върху нея и съ факти, почерпени отъ ромънски и чужди източници, доказва безосновността имъ. Най-послѣ съ достатъчно убѣдителни доводи посочва на държавната необходимостъ, поради които сѣверната граница на България трѣбва да се простре до устиата на Дунава, защото за бъдащата безопасност на българската държава и за бъдащия трансъ миръ на Балканитъ ни е потребна на сѣверъ една стратегическа граница, която лесно може да се отбрани, а такава е само Дунавъ.

Тукъ, тамъ, са допустити нѣкои фактически грѣшки. Така на стр. 10 авторътъ, подведенъ отъ фалшиви ромънски статистики, твърди, че селата Черна и Бейдаутъ са населени отъ гагаузи, когато въ действителност това са дѣл отъ най-голѣмитъ чисто български села въ Добруджа. На стр. 47 се разказва, че българскиятъ князь Владиславъ, братовъ синъ на Георги Страшимиръ, се опиталъ да вземе Варна въ 1447 г. Вѣроятно е дума за полския кралъ Владиславъ IV, заминалъ трагично въ знаменитото сражение при Варна въ 1444 г.

На стр. 50 и 57 едно писмо на Каролъ Антопъ Хоенцолернски, баща на покойния ромънски кралъ Каролъ, е цитирано по погрѣшка като писмо на последния.

Вѣрѣемъ тѣхъ и други цѣлон дребни грѣшки, трудътъ на г. Мавродиевъ е единъ сериозенъ и цѣпенъ приносъ въ нашата твърдъ бѣдна литература по Добруджанския въпросъ.

Лезъ ги приелъ и удовлетворилъ, като приелъ щото влашкото воеводство за напридъ да се счита за васално на турската империя. За доказателство на които височайната султанска милостъ, султанъ Баязидъ благоволилъ да издаде единъ ферманъ — бекатъ, важнитъ писма отъ който гласятъ слѣдното:

„По силата на държавна необходимостъ, наложена отъ обстоятелствата, за доброто и благодеянието на великата ни слава империя, — ние султанъ и монархъ на динисламската държава, приекемъ и благоволихме да сключимъ миренъ и траенъ договоръ съ воеводата на Влахия — Мирчо, който ни бѣ отпори кръвопролитна война, въ която съ помощта на Исесланиго Бога и съ силата на оръжията, можахме да принудимъ да се празуми, да се разкайва за прѣстѣпленката си и да иска милостъ и великодушие“.

Той, Мирчо, заманѣлъ ще бъде политически подвластенъ на отоманската слава държава и ще ни плаща вѣща година, опрѣдѣлена за васалство данъ. За това ние, по Божия милостъ, назначаваме и опрѣдѣляме заманѣлъ рѣчения Мирчо за законенъ и дѣйствителенъ воевода надъ влашката, подчинена намъ, васална областъ, като му даваме да се ползва отъ слѣднитъ права: да управлява и владѣе самостоятелно, но съгласно съ духа на законитъ, правилницитъ, наредбитъ и обичаитъ на страната; да урежда дѣлата на жителитъ, да дава правда и правосудие; да наказва тѣзи отъ жителитъ, които не искатъ да изпълняватъ неговитъ закони, разпоредби и които не би желали да му се подчиняватъ; да опрѣдѣля и назначава вѣщитъ, които се раздѣлятъ за прѣстѣпленката си. (Слѣдва).

М а р т и р о л о г ъ

на българитѣ — добруджански граждани, които ромънитѣ сж отвлѣкли като заложници и държатъ затворени въ санхрани, затвори и открити плевнически лагери при специаленъ мъчителски режимъ.

Продължение отъ брой 7.

гр. Тутраканъ

387 Кольо Г. Ив. Луновъ 12 г.
388 Никола Мусиновъ 48 г.
389 Ремзи Мехмедовъ Шахъ 31 г.
390 Ремзи Р. М. Шахова 26 г.
391 Джемшидъ Джанферовъ 48 г.
392 Еспа Д. Джанферова 41 г.
393 Салветъ Д. Джанферова 6 г.
394 Джаферъ „ 11 г.
395 Тасинъ Х. Налбантъ 28 г.
396 Ремзе Т. Налбантова 22 г.
397 Махмудъ Т. „ 1 г.
398 Мария Т. „ 3 г.
399 Никола Драндаровъ 38 г.
400 Тинка Н. Драндарова 30 г.
401 Енчу Драндаровъ 40 г.
402 Тинка Е. Драндарова 29 г.
403 Марияна Елчева 5 и.
404 Илия Тодоровъ 40 г.
405 Реджина Ил. Тодорова 38 г.
406 Коста Ил. Тодоровъ 14 г.
407 Димитъръ Ст. Драганчевъ 29 г.
408 Тинка Д. Ст. Драганчева 23 г.
409 Станчо Пеневъ 75 г.
410 Цала Ст. Пенева 74 г.
411 Веса Тодоръ Ст. 10 г.
412 Иванъ Тодоръ Ст. 1 г.
413 Здравка С. Пикова 23 г.
414 Никола А. Пиковъ 42 г.
415 Иванъ А. „ 30 г.
416 Мара И. А. „ 7 г.
417 Георги И. А. „ 1 г.
418 Рада Иванова 16 г.
419 Стефанъ Х. Мариновъ 35 г.
420 Рисафка Ст. Х. Маринова 30 г.
421 Гоцо Г. Чорбаджиевъ 36 г.
422 Николина Г. Чорбаджиева 30 г.
423 Гено Г. „ 14 г.
424 Крумъ Т. „ 10 г.
425 Лика Г. „ 7 г.
426 Димитъръ Д. Газурковъ 58 г.
427 Ангелъ Д. Д. „ 50 г.
428 Иванка „ „ 22 г.
429 Василика „ „ 20 г.
430 Марика „ „ 18 г.
431 Фрозга „ „ 7 г.
432 Петъръ „ „ 11 г.
433 Юрданъ Таранановъ 34 г.
434 Гина Юр. Таранановъ 29 г.
435 Марийка „ 5 г.
436 Василь А. Царановъ 44 г.
437 Рада В. Ал. „ 38 г.
438 Александра В. „ 13 г.
439 Станка В. „ 8 г.
440 Петра В. „ 6 г.
441 Марийка „ 2 г.
442 Георги „ 9 г.
443 Петко Мар. Златаровъ 33 г.
444 Иванъ Писатовъ 38 г.
445 Стилианъ „ 6 г.
446 Недѣлко Бъчваровъ 43 г.
447 Талинка Нед. Бъчварова 38 г.
448 Златка „ 5 г.
449 Димитъръ Станевъ 61 г.
450 Георги Високойлъята 59 г.
451 Пенчо Станевъ 60 г.
452 Афузъ З. Шувриевъ 45 г.
453 Ангелъ Такевъ 38 г.
454 Иванъ Перотичъ 50 г.
455 Тодоръ Г. Ракаджиевъ 31 г.
456 Седѣхъ Махмудовъ 24 г.
457 Янко К. Любеновъ 21 г.
458 Отамо Драндаровъ 80 г.
459 Георги Хр. Ив. Саровъ 24 г.
460 Юлериъ В. Юсеровъ 30 г.
461 Салмъ С. Уста 25 г.
462 Петъръ А. Шаричевъ 39 г.
463 Юрданъ К. Бъчваровъ 37 г.

464 Стефанъ Рачевъ 98 г.
465 Владимиръ Рачевъ 28 г.
466 Свещеникъ С. Тодоровъ 70 г.
467 Свонъ Т. Димитровъ 70 г.
468 Никола Василевъ
469 Георги Н. Апросяновъ
470 Митана Г. Апросянова
471 Станчо Павлевъ
472 Драганъ Ив. Залеровъ
473 Минчо Петковъ
474 Тодоръ М. Мутафовъ
475 Недко Д. Узуновъ
476 Илия Д. Узуновъ
477 Иванъ М. Кожаловъ
478 Трифонъ С. Чанъровъ
479 Маринъ Кулевъ
480 Димитъръ Аризановъ
481 Тодоръ Славовъ
482 Ангелъ Добри Желевъ
484 Маринъ „ „
485 Петъръ Николовъ
486 Димитъръ Юрдановъ
487 Христо Юрдановъ
488 Владимиръ Костовъ
489 Иванка Костова
490 Костандинъ Русевъ
491 Нидѣлко М. Махленица
492 Иванъ Маланковъ
493 Тодоръ
494 Александра
495 Ангелъ Г. Късърловъ
496 Гергина Г. „
497 Георги Дим. Диналовъ
498 Атанасъ Кр. Чешмеджиевъ
499 Влади Г. М. Касърловъ
500 Димитъръ В. Чуховъ
501 Николай Бл. Чуховъ
502 Ангелъ Стефановъ
503 Гина Ангелова
504 Костандина Стефанова
505 Ангелъ П. Македоневъ
506 Яна „ „
507 Иванъ Букурровъ
508 Мария И. Букурова
509 Иванъ Глигоровъ
510 Николай П. И. Глигоровъ
511 Георги Димитровъ
512 Станко Илиевъ
513 Иванъ Василевъ
514 Тодорка „
515 Георги Илиевъ
516 Атанасъ Г. Нонковъ
517 Никола Г. Изарфовъ
518 Сийка Маринова
519 Юрданъ Кондевъ
520 Иванъ Юр. Кондевъ
521 Тодоръ Кондевъ
522 Недѣлко Калчевъ
523 Тодоръ Канчевъ
524 Георги Г. Маргаритевъ
525 Флора Г. Маргаритова
526 Мария Т. Начева
527 Елена Т. Начева
528 Никола Т. Чулуковъ
529 Стефанъ Т. „
530 Кольо П. Бузаровъ
531 Христоки Симеоновъ
532 Рада Симеоновъ
533 Игнатъ С. Величевъ
534 Тодоръ Д. Василевъ
535 Иванъ Д. Василевъ
536 Николай Панайотовъ
537 Маринъ Панайотовъ
538 Иванъ Г. Непковъ
539 Кольо „ „
540 Атанасъ М. Разгруневъ
541 Панчо П. Балканджи
542 Стефанъ Ц. „
543 Деню Ц. „
544 Иванчо Ц. „

545 Василь Команковъ
546 Стефанъ Брачуковъ
547 Димитъръ Ругулевъ
548 Иванъ Е. Широдаревъ
549 Николай М. Мичевъ
550 Рада Г. Пенчевъ
551 Петъръ Николовъ
552 Димитъръ Юрдановъ
553 Никола Н. Шоповъ
554 Ангелъ П. Мораровъ
555 Иванъ Пинжериковъ
556 Тинка И. Пинжерикова
557 Мица М. Наншева
558 Иванъ Т. Късаровъ
559 Иванъ Е. Кочерба
560 Николай Зайна
561 Иванъ А. Царановъ
562 Деню Т. Сабевъ
563 Лазаръ З. Токерджиевъ
564 Георги Р. Джумалевъ
565 Илия Д. Куповъ
566 Костандинъ Юр. Акрали
567 Маринъ Ю. Акрали
568 Янаки В. Симиневъ
569 Влади Т. Ангеловъ
570 Петъръ С. Нанчу
571 Иванъ М. Мораровъ
572 Димитъръ Г. Ненковъ
573 Василь В. Драганевъ
574 Георги М. Цинчеровъ
575 Петко В. Драгневъ
576 Георги Н. Куковъ
577 Бони Н. Куковъ
578 Добри М. Сурду
579 Георги Поповъ
580 Иванъ И. Паланровъ
581 Паница Н. Цорановъ
582 Тодоръ М. Аранавъ
583 Димитъръ Ив. Таковъ
584 Александъръ Н. Киришевъ
585 Костандинъ Н. Ротаровъ
586 Николай К. Гъдевъ
587 Иванчо Н. Гъдевъ
588 Атанасъ Йорговъ Гъдевъ
589 Стефанъ Аранавъ
590 Ница Аратъ
591 Вукъ Еневъ
592 Николай Еневъ
593 Тодоръ Еневъ
594 Кръстю Еневъ
595 Тодоръ Еневъ
596 Кръстю Еневъ
597 Ангелъ Кръстевъ
598 Ница Г. Таласовъ
599 Николай К. Шоломолевъ
600 Иванъ Инаковъ
601 Ико В. Кирилъевъ
602 Тодоръ К. Исаявъ
603 Иванъ К. „
604 Димитъръ „
605 Стефанъ Чуки-пруна
606 Гина Стефановъ
607 Георги М. Гудинъ
608 Маринъ Ат. Кавгаджиевъ
609 Петъръ Гудинъ
610 Димитъръ А. Пироневъ
611 Маринъ М. Кузевъ
612 Петъръ Т. Рикозъ
613 Маринъ Торлаковъ
614 Николай Ст. Чуховъ
615 Иванъ Ст. „
616 Владу Флора
617 Николай Р. Малчевъ
618 Георги Поневъ
619 Стефанъ М. Гъдевъ
620 Николай В. Торлаковъ
621 Маринъ Циковъ
622 Ангелъ Ст. Олпиревъ
623 Никола Сабѣловъ
624 Иванъ Г. Чуховъ

625 Димитъръ М. Акрали
626 Георги Д. М. „
627 Иванъ Цинчеровъ
628 Наза Каневъ
629 Иванъ М. Купу
630 Ангелъ И. Тарпановъ
631 Владимиръ „
632 Стойко Г. Песарамовъ
633 Тодорка О. Нанчу
634 Иванъ С. Нанчу
635 Тодоръ Д. Бони
636 Георги Д. Бони
637 Тодоръ П. Букурровъ
638 Георги Г. Нанчу
639 Стоянъ Иванъ Букурова
640 Стоянъ Д. Куца
641 Георги М. Луновъ
642 Тодоръ Касариковъ
643 Димитъръ З. Така
644 Занна Така
645 Стана Д. З. Така
646 Георги М. Чолобатовъ
647 Маринъ М. Франку
648 Стоянъ Д. Куца
649 Стефанъ Ш. Кръчуневъ
650 Иванъ Г. Олпановъ
651 Енчо Г. Олпановъ
652 Ангелъ Д. Бони
653 Команъ Ивановъ
654 Петъръ К. Ивановъ
655 Ангелъ С. Махаровъ
656 Димитъръ Ст. Балканджи
657 Стефанъ Ив. Балканджи
658 Райчо Костандиновъ
659 Паси Ат. Вабовалиевъ
660 Илия Спасъ Вабовалиевъ
661 Трифонъ Трифоновъ
662 Иванъ Т. Трифоновъ
663 Тодоръ Г. Узуновъ
664 Иванъ Г. Гайдаржиевъ
665 Василь Н. Г. Непковъ
666 Стефанъ „ „
667 Тодоръ Паневъ
668 Димитра М. И. Ковачева
669 Тотевъ И. Тотевъ
670 Недѣлчу „
671 Георги „ „
672 Тоянъ И. Капинчевъ
673 Димитъръ П. Тевекелевъ
674 Стилианъ М. Патряшковъ
675 Стефанъ Т. Кожухарина
676 Стефанъ Ст. Царановъ
677 Сийка С. С. Царанова
678 Маринъ Ст. Балбоковъ
679 Драганъ С. Жугуревъ
680 Маринъ Д. М. Титовъ
681 Нецо Д. Сандовъ
682 Енчу В. М. Банбичевъ
683 Тодоръ К. Тонузовъ
684 Иванъ И. Димовъ
685 Софи „ „
686 Николина „ „
687 Маринъ „ „
688 Николина Кр. Ив. Кодочъ
689 Василь Дялковъ
690 Тодоръ Ст. Кулиъ
691 Николина П. Кеатова

с. Асваткой (Тутраканска общ.)

1 Атанасъ Фумевъ 23 г.
2 Капо Сметевъ 23 г.
3 Далеъ П. Певъ 62 г.
4 Кольо К. Гъдаровъ 52 г.
5 Цѣтанъ Перовъ 32 г.
6 Господинъ Желевъ 56 г.
7 Георги Господиновъ 19 г.
8 Минчо Юрдановъ 19 г.
9 Цело Астовъ 18 г.
10 Дочо Радевъ 27 г.
11 Найдѣнъ Владевъ 17 г.

Белѣтъжка. Упомяватъ се всички общини и частни лица, които забвѣждатъ граци и спусненъ въ списъкъ да ги споминатъ въ редакцията.

Издание на фондъ „ДОБРУДЖА“.

Военна печатница — Багдадъ.

Директоръ Драгомиръ Пачевъ.